
Dinar-presentació del programa econòmic socialista

01 de març de 2004

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA

Bon dia, senyores i senyors,

Vull agrair, en primer lloc, la seva assistència a aquest dinar.

La seva resposta afirmativa a una trobada que té com a objectiu conèixer de primera mà les propostes del candidat socialista a la Presidència del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, respecte el present i futur de la nostra economia.

Avui, la nostra economia i el conjunt de l'economia europea han de fer front a dos objectius fonamentals: fer d'Europa l'espai més competitiu del món i consolidar el nostre model social d'Estat del benestar.

Aquests són, de fet, els ambiciosos objectius de la Cimera de Lisboa. Dos objectius, per tant, plenament europeus amb els quals els qui propugnem polítiques socialdemòcrates –els qui creiem que economia competitiva i societat cohesionada són dues cares de la mateixa moneda- ens sentim especialment còmodes.

Els països europeus hem de dur a terme en els propers anys una agenda de reformes integrada per uns punts essencials: el foment de l'ocupació; un major esforç en educació, formació, recerca i innovació, l'impuls de les mesures necessàries per afavorir una autèntica competència, especialment en els mercats regulats.

Però si en el conjunt de la Unió Europea tenim encara camí per recórrer –camí per cert, que necessita més capacitat d'acord i consens i menys iniciatives per

separar o dividir- , a Catalunya i a Espanya cal fer un esforç addicional especialment rellevant.

Catalunya és la primera potència econòmica d'Espanya i una gran regió econòmica en termes europeus i les empreses catalanes són les més capaces de competir amb èxit en una economia cada cop més globalitzada.

Avui, l'economia catalana aporta el 19% del PIB espanyol. Les exportacions catalanes signifiquen el 27% del total de les espanyoles, i el 34% en sectors d'alta tecnologia. Catalunya atreu al voltant d'un 12% de la inversió estrangera que arriba a Espanya.

La globalització és, sense dubte, una suma de riscos i oportunitats per a les nostres activitats econòmiques. Els socialistes estem convençuts que Catalunya i el conjunt d'Espanya tenen capacitats i potencialitats –algunes, malauradament, no suficientment aprofitades durant els darrers anys- per a afrontar els reptes que se'n deriven de la globalització des d'una actitud ambiciosa, i no des d'una resignada passivitat.

El Govern de la Generalitat ja ha començat a donar els primers passos en aquesta direcció.

Un bon exemple d'aquesta actitud és l'impuls, per part del Consellers Castells i Rañé, de l'Acord per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

Catalunya és el gran motor econòmic d'Espanya. Quan Catalunya va bé, senyors i senyores, Espanya va bé. I, ahora, quan Espanya va bé, Catalunya va bé.

Malauradament, durant els darrers anys, hem patit des del Govern de l'Estat una determinada orientació de l'estratègia econòmica que no ha estat positiva per als reptes que té plantejats l'economia catalana i espanyola.

En aquest sentit, el procés de privatització de les grans empreses públiques no ha significat una major liberalització i un augment de la competència, sinó, pel contrari, una forma de crear monopolis privats i de reforçar el centralisme.

I des de Catalunya aquest procés no es pot veure amb indiferència. El cas de la OPA de Gas Natural a Iberdrola n'és un exemple. Quan des del sector privat s'ha intentat fer una empresa de primera línia en el sector energètic, l'entramat polític-financer que ha teixit el PP durant aquests anys ho ha impedit

Les decisions del poder central en matèria d'infraestructures i en algunes polítiques bàsiques com la recerca han reforçat la tendència centralitzadora.

Mai com aquests darrers anys, aquestes decisions no havien estat tant al servei d'un projecte polític de signe centralista. Han estat decisions concebudes a partir d'un model d'Espanya radial i unipolar.

Aquest és un model dolent per Catalunya i dolent per Espanya, perquè no permet que les energies dels diferents territoris es desvetllin.

És un model oposat a la realitat plural i diversa d'Espanya, també en el terreny econòmic i, negatiu, en definitiva, per al progrés econòmic del conjunt. perquè no és capaç d'aprofitar les potencialitats de les seves parts més actives, més inquietes i amb més iniciatives.

Potser cal afirmar-ho encara amb més claredat: el centralisme no és únicament dolent per Catalunya. és a més, profundament dolent per Espanya.

O és que una aposta decidida –especialment en el terreny de les d'infraestructures- pels corredors de l'arc Mediterrani –des d'Algesires a la Jonquera- i de l'eix de l'Ebre –connectant Barcelona i Bilbao- no és positiva per al conjunt de l'economia espanyola?

Aquest és, sense dubte, un tema d'especial preocupació i consens a la societat catalana.

El Govern del President Maragall ha començat a desenvolupar una estratègia econòmica amb uns objectius clarament definits:

- Impulsar un model de creixement econòmic basat en augments de la productivitat. El nostre model econòmic no pot seguir sostenint-se en costos laborals baixos i treball precari i poc qualificat. Volem que els beneficis de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i l'aposta per productes d'alt valor afegit s'estenguin a tota l'economia. I volem potenciar els nostres sectors productius tradicionals (el turístic, l'agroalimentari, el farmacèutic, el tèxtil, o el dels components de l'automòbil, per citar-ne alguns...).
- Fer que Catalunya esdevingui una peça fonamental d'una regió europea de 17 milions d'habitants, que s'estén de Montpeller i Toulouse a València, Saragossa i Ciutat de Mallorca, eix d'unió del nucli central de l'Europa comunitària amb la Mediterrània occidental, el Nord d'Itàlia i el Magrib.
- En tercer lloc, articular, a Catalunya, un pol universitari competitiu i de qualitat. Els bons universitaris d'avui són els bons professionals de demà. En la recerca i el desenvolupament l'esforç d'inversió que es realitza actualment és molt insuficient i existeixen clares mancances en centres de recerca i innovació.

Ens cal, a més, un esforç afegit per adaptar les qualificacions que demanda el mercat de treball i les que ofereix el conjunt del nostre sistema educatiu.

- Finalment, hem d'aprofitar al màxim el fet que Catalunya disposa d'un teixit de petites i mitjanes empreses altament competitives que són capaces de situar-se en un entorn envejable. I fer-ho trobant un equilibri apropiat entre el suport a aquest teixit empresarial (que junt amb el rellevant paper de les caixes d'estalvis al nostre sistema financer constitueixen els veritables fets diferencials de la nostra economia) i l'existència de grans centres de decisió econòmica a casa nostra.

Però el treball iniciat pel nou Govern de Catalunya necessita –per fructificar en tota la seva dimensió- d'un canvi en l'orientació de les gran línies estratègiques del model de creixement econòmic a Espanya.

Si añadido que ese cambio sólo es posible a través de la alternancia en el Gobierno, y que esta alternancia lleva el adjetivo de socialista y está encabezada por José Luis Rodríguez Zapatero, seguro que no les causó ninguna sorpresa.

Pero tal afirmación nada noticiable nace no sólo del hecho de compartir un mismo proyecto político, sino también, en el tema que hoy nos ocupa, por compartir la necesidad de ese cambio de orientación que me permito resumir, brevemente, en cinco conceptos:

En primer lugar, **Productividad**: Para crecer en el futuro, para mantener la competitividad de nuestra economía es fundamental aumentar la productividad, invirtiendo en infraestructuras de transportes, comunicaciones y telecomunicaciones, en capital humano y en innovación tecnológica e investigación.

Cohesión social es el segundo: Las políticas sociales son, para nosotros, la mejor inversión productiva que puede hacer nuestra sociedad.

No podemos olvidar que una sociedad cohesionada, satisfecha de su modelo social, de su equilibrio interno y de las prestaciones a los más desfavorecidos, es una sociedad más competitiva, eficaz y eficiente.

En tercer lugar, **una España multipolar**: La España plural que defendemos en el terreno político y cultural es, en el terreno económico, la España multipolar. Hoy, el centralismo es un handicap económico para España, y ni siquiera la bipolaridad Madrid-Barcelona explica ni lo que somos económicamente ni lo que aspiramos a ser.

Nuestra propuesta es clara, una España multipolar concebida como una red en la que es posible hacer negocios y trabajar sin pasar, necesariamente, por la Puerta del Sol.

En cuarto lugar, **internacionalización**: El reto, aquí y ahora es competir internacionalmente. Y ese reto tiene un escenario privilegiado que la equivocada política internacional del Gobierno del PP ha descuidado: Europa. Necesitamos pesar más en Europa y que Europa pese más en el mundo.

Y, finalmente, **estabilidad**: estabilidad macroeconómica, sin duda –inflación controlada y finanzas saneadas sin caer en el dogma de la ley de estabilidad presupuestaria que nos impide utilizar un instrumento que usan quienes compiten con nosotros-, pero también estabilidad política, social y territorial, capacidad de diálogo, de acuerdo y no demostración permanente de crispación, división y enfrentamiento.

Estabilidad, en definitiva, para adaptarnos a los cambios, no para mirar hacia el pasado.

Productividad, cohesión social, España multipolar, internacionalización y estabilidad son, en mi opinión, los conceptos que resumen la estrategia económica que necesita Catalunya y España.

El camino que proponemos para hacerla realidad no puede ser otro que el de las reformas y el de la concertación con los agentes económicos, sociales e institucionales.

Sobre estas premisas, los socialistas queremos construir una nueva orientación de la política económica española al servicio de los ciudadanos y ciudadanas de nuestro país.

Gràcias.
